

Rapport

efter kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1–3 vid Vena skola i Hultsfreds kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Hultsfred

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurserna 1-3 under november 2011-mars 2012. Granskningen vid Vena skola i Hultsfreds kommun ingår i detta projekt.

Vena skola besöktes den 25 och 26 januari samt den 14 februari 2012. Ansvariga inspektörer har utredarna Marie-Louise Hultman och Hans-Göran Arvidsson varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen genomförs i totalt 31 kommunala skolor och 4 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Vena skola

Vena skola ligger i ett litet samhälle cirka en och en halv mil utanför Hultsfred. Skolan bedriver undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6. Förskoleklassen består av 11 elever och i årskurserna 1-6 finns totalt 44 elever. De två klasserna på grundskolan är åldersblandade, en klass med årskurserna 1-2 och en klass med årskurserna 3-6. I skolan finns även förskola och fritidshem. Skolan har sedan flera år tillbaka arbetat ämnesövergripande i så kallade teman. Alla lärare på skolan ingår i samma arbetslag. Rektorn ansvarar även för två andra skolor samt en förskola som är integrerad i skolans lokaler.

Skolenhetens namn: Vena skola	Antal elever
Förskoleklass	11
Grundsärskola	1
Grundskola	43
Totalt antal elever:	55
Antal elever i årskurs 1-3	20
Antal elever i årskurs 3	3

Resultat

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanerna.

I Hultsfreds kommun är det i huvudsak respektive rektor som har uppdraget att se till att personalen får tillräcklig kompetensutveckling kring den nya läroplanen för grundskolan, Lgr 11. Kommunen initierade föregående läsår en implementeringsgrupp bestående av lärare från kommunens alla grundskolor, så kallade piloter. På Vena skola utsågs arbetslagsledaren till pilot. Dessa piloter fick möjlighet att delta i Skolverkets utbildningstillfällen för att sen informera och driva diskussionerna på den egna skolan.

Rektorn på Vena skola är ansvarig för ytterligare två skolor och lärarna vid dessa tre skolor träffas tillsammans 3-4 gånger per termin för att diskutera olika frågor. Innevarande läsår har arbetet inriktats mot den nya läroplanen. Träffarna under hösten 2011 ägnades åt att sätta sig in i de nya kursplanerna i ämnesvisa grupper. Under våren 2012 ska dessa möten ägnas åt bedömning med fokus på årskurs 6, eftersom betyg ska sättas där.

Arbetslaget i Vena skola träffas en gång i veckan och en punkt på dagordningen är pedagogiska frågor. Mötet leds av arbetslagsledaren men rektor kan kallas in vid behov.

Vid intervjuerna framkommer att det på skolan saknas gemensamma rutiner och former i arbetet med kunskapsbedömning. I svenska använder några lärare Skolverkets bedömningsstöd, *"Nya språket lyfter"*, och anger att även resultaten från de nationella proven och andra prov används som stöd för bedömningen i svenska. Utifrån intervjuerna och den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framkommer att skolan inte ännu tagit fram något gemensamt stödmaterial för övriga ämnen. Rektorn efterlyser stödverktyg för att testa läsförmågan, framför allt när det gäller texter som inte är av skönlitterär art.

De diskussioner som förs kring bedömning sker spontant mellan lärare och handlar oftast om svårbedömda elevprestationer. Detta innebär att bara några kunskapsresultat lyfts upp till diskussion och att bedömningen av de flesta elevers kunskapsutveckling görs enskilt av en lärare, ibland av två.

På förslag från lärarna provar man nu att en gång varje månad frigöra lärarna i en klass från undervisning under en halv dag för att de tillsammans ska kunna ägna sig åt att diskutera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling.

Det framkommer vid lärar- och rektorsintervjuerna att de former för planering, bedömning och dokumentation som skolan tillämpar, utgår från det digitala system som kommunen bestämt och som skolan använder sig av. Detta digitala system innehåller mallar för att skriva de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen och för att skriva pedagogiska planeringar. Enligt rektorn styr det digitala systemet i hög grad hur och vad man skriver i kunskapsbedömningarna.

Vid rektors- och lärarintervjuer framkommer att skolan inte specifikt arbetat med att ta fram ett gemensamt och enhetligt språk i dokumentationen gällande bedömningar. Lärarna använder sig av den ordlista med förslag på formuleringar som följer med det digitala systemet. Men både lärarna och rektorn anger behov av diskussioner kring vad man lägger in i kunskapskravens "värdeord", exempelvis *"läsning med flyt, med viss anpassning, läslig handstil, i huvudsak"*.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ansvar för att tillsammans med lärarna utveckla gemensamma former för planering, bedömning och dokumentation av elevernas kunskaper utifrån kursplanerna.

Rektorn behöver också utveckla former för att uppnå en högre grad av likvärdighet i bedömningarna av elevernas kunskaper. Vidare behöver rektorn skapa förutsättningar för att lärarna använder ett gemensamt och sakligt språk. Ett enhetligt språkbruk i de pedagogiska planeringarna och i dokumentationen av elevernas kunskapsutveckling bidrar både till mer likvärdiga bedömningar samtidigt som det underlättar informationen till vårdnadshavarna.

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektor tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Hultsfreds kommun har beslutat att alla lärare ska använda ett digitalt system för att dokumentera elevernas kunskaper. Hur lärarna ska ta fram underlag för denna dokumentation eller vilket stöd som ska användas vid bedömningen är upp till den enskilde läraren.

Vena skola skickar i slutet av varje läsår in måluppfyllelsen för varje ämne till kommunen. Hur denna information används har lärarna inte kännedom om men de tror exempelvis att det haft betydelse för kommunens satsning på matematikundervisningen.

Resultaten från de nationella proven används i bedömningen av elevernas kunskaper men brukar inte tillföra så mycket nytt, anser lärarna. Oftast bekräftar det den bild man redan har. På skolnivå har dock rektorn, utifrån de nationella proven, uppmärksammat att skolan behöver arbeta mer med läsförståelse, och på kommunnivå har resultaten i matematik medfört att alla lärare erbjudits kompetensutveckling i matematik. Kunskapsresultaten har också resulterat i att skolan satt upp mål för arbetet i dessa ämnen, direkt kopplat till analys av resultaten.

Då skolan är en liten enhet med relativt få elever blir den kunskapsuppföljning och analys som görs i huvudsak på individnivå. Den sammanställning som görs på skolnivå visar att eleverna hittills nått målen i alla ämnen utom i matematik och svenska. Av intervjuerna framkommer att detta förhållande inte uppmärksammas eller diskuterats på skolan. Inte heller har man gemensamt på skolan diskuterat hur man kan använda kunskapsresultaten för att utvärdera och utveckla undervisningen.

Eftersom skolan inte utarbetat gemensamma rutiner eller former för kunskapsbedömning eller dokumentation (se 1.1) har rektor och lärarna inte heller kunnat följa upp om skolan har ett ändamålsenligt sätt att bedöma elevernas kunskaper.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn tillsammans med lärarna behöver utveckla gemensamma rutiner för dokumentation och ta fram stödmaterial för lärarnas arbete med kunskapsbedömning.

Skolans kunskapsresultat behöver analyseras för som ett stöd för att utveckla det pedagogiska arbetet.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Kursplanerna i Lgr 11 är utformade så att syftet, förmågorna som ska utvecklas, det centrala innehållet och kunskapskraven bygger på varandra.

De exempel pedagogiska planeringar som Skolinspektionen tagit del av varierar både till form och till innehåll. Samtliga planeringar utgår från kursplanens syfte och centrala innehåll. Kunskapskraven benämns i planeringarna som "*Mål till eleven*". Skolinspektionen ser exempel på planeringar där undervisningens utformning, redovisnings- och bedömningsformer inte stämmer överens med den pedagogiska planeringens syfte och kunskapsmål. Syftet och elevens mål i dessa exempel innehåller utvecklandet av olika förmågor medan redovisningen och vad som ska bedömas handlar mest om faktakunskaper. Det förekommer att lärare lägger till egna kunskapskrav som inte finns i kursplanens kunskapskrav exempelvis hur engagerad eleven varit i arbetet. I andra pedagogiska planeringar som Skolinspektionen tagit del av framgår dock att både syfte och vad eleven ska utveckla stämmer väl överens med de beskrivna arbetsuppgifterna samt redovisnings- och bedömningsformer.

Även hur de pedagogiska planeringarna upprättas och används vid planeringen av undervisningen varierar. Vid lärar- och elevintervjuerna framkommer i princip två olika sätt, dels att läraren själv gör planeringen som sen presenteras för eleverna vid arbetes början. Dels att läraren involverar eleverna i framtagandet av planeringen genom att ta till vara elevernas synpunkter, tidigare kunskaper och frågor.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det varierar mellan lärarna hur de använder sig av kursplanerna vid planeringen av undervisningen. Syfte och centralt innehåll verkar alltid utgöra underlag vid planeringen av undervisningen. Kunskapskraven finns också med men det varierar hur tydligt de knyter an till *hur* eleverna ska visa sina kunskaper, *vad* i kunskapskraven som ska bedömas och *när* bedömningen ska ske.

Lärarna behöver planera så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen för att stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling för att synliggöra lärandet för eleverna.

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Elevernas förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och på vilka grunder bedömningen sker

Vid dokumentstudier, elev- och lärarintervjuerna framkommer att det varierar från lärare till lärare hur eleverna informeras om vilka kunskaper de ska utveckla och på vilka grunder de kommer att bedömas. Både lärarna och rektorn upplever svårigheter när det gäller att hitta enkla formuleringar och beskrivningar för att eleverna ska förstå kunskapskraven och bedömningarna.

Ett exempel som några lärare ger, för att eleverna ska förstå vilka kunskaper och förmågor det är tänkt att de ska utveckla i svenska, är att läraren presenterar texter med olika kvalitet som eleverna och läraren diskuterar för att tydliggöra vilka förmågor läraren kommer att bedöma och för att ge eleverna tillfälle att utveckla sina texter innan läraren bedömer dem.

Skolinspektionen får vid intervjuerna också andra exempel där lärare informerar eleverna om vad de förväntas göra, vid starten av ett nytt arbetsområde eller tema. Denna information uttrycker dock mer vad eleverna ska göra än vad de ska lära sig, när man gjort något så har man också lärt sig det och elevernas kunskaper syns i de produkter som arbetet resulterat i, exempelvis ett fakthäfte eller resultatet på prov.

Återkoppling

Vid lärarintervjuerna framgår att en del lärare medvetet integrerar bedömningen i undervisningen så att eleverna kontinuerligt ges återkoppling på sitt arbete. Ofta sker denna återkoppling muntligt genom att eleven görs uppmärksam på sin utveckling och också får syn på nya utvecklingsmöjligheter. Detta sker exempelvis genom att läraren ställer utvecklade frågor till eleven "Hur skulle du kunna göra?" eller "Har du skrivit ditt allra bästa?" Denna form av utvecklande frågor förekommer några gånger även skriftligt i elevernas arbetsböcker. Ett annat exempel, som ett par lärare tar upp, är att klassen gemensamt tittar på elevarbeten i svenska eller bild och tillsammans försöker komma fram till vad som kan utvecklas och förbättras. Därefter får eleverna granska sina egna arbeten för att utifrån idéer som kom fram i den gemensamma diskussionen förbättra sin text eller bild.

I intervjuerna ges också exempel på ett annat sätt att arbeta med bedömning, där bedömningen sker i slutet av ett arbetsområde i form av en redovisning

som kan vara skriftlig, muntlig, i form av bilder eller i någon annan form för att eleven ska få ett tillfälle att visa sina kunskaper.

I skoldagboken, som är en kontaktbok mellan skolan och hemmet, skriver lärarna ibland ner när eleverna nått goda resultat. Vid samtalen om hur man synliggör kunskapsutvecklingen för eleverna refererar lärarna i huvudsak till återkoppling av typen *"Tänk på att .."*. Men exempel ges också på att lärare använder sig av kamratbedömning. Exempelvis när en elev får förklara hur ett arbete i bild förmedlar den känsla som var tänkt eller när läraren ber eleverna jämföra hur de skriver nu jämfört med hur de skrev för några månader sedan. Ett annat exempel är att läraren tar fram en bild från ett tidigare tema och ber eleverna berätta om den för att synliggöra lärandet.

Exempel på återkoppling som eleverna får på sitt arbete varierar från *"det här gjorde du bra"* till återkoppling som både uttrycker läget just nu, i förhållande till kunskapskraven, och framåtriktade utvecklingsmöjligheter. I de elevarbeten som Skolinspektionen tar del av och i intervjuer framkommer att skriftliga kommentarer till elevernas arbeten varierar. Ibland finns ingen kommentar och eleverna anger då att läraren *"tittat på arbetet och sagt att det är bra"*. Några lärare skriver alltid kommentarer på elevernas arbeten. Exempelvis *"Försök tänka på stor bokstav"* eller *"Vad fint du skrivit"*.

Dokumentation och stöd för bedömning

För att synliggöra lärandet för eleverna hänvisar lärarna till vad de skriver i de så kallade temaböckerna. Dessa anteckningshäften innehåller rubriker där eleverna själva ska utvärdera sitt lärande efter ett temaarbets slut. Vad som gick bra och vad de kan tänka på till nästa tema. Lärarna skriver också i dessa temaböcker hur de bedömer elevens arbete med förslag på vad eleven kan utveckla och förbättra till nästa gång.

I svenska används flera tester som stöd för bedömning. Kommunen genomför screeningtest i läsning i årskurs 2 och 5. I Vena skola är det sen den enskilda läraren som beslutar om man vill använda sig av fler test, varför det skiljer sig från lärare till lärare. I matematik använder några lärare Skolverkets bedömningsstöd men anger också att de diagnoser som kompetensutvecklingskursen i matematik innehåller utgör ett bra stöd för bedömningen i matematik. Kursen ger även tillfällen till diskussioner kring lösningar på matematikuppgifter som enligt lärarna också kan vara ett stöd i bedömningsarbetet. Samtliga lärare som undervisar i matematik går denna kurs.

Vilka underlag lärarna använder för att kunna skriva kunskapsomdömen varierar. Ett exempel som ges vid lärarintervjuerna är att underlag för bedömning *"bygger mycket på skriftliga redovisningar och olika test med en del muntliga redovisningar inför klassen"*. Andra lärare anger att de samlar olika elevarbeten, anteck-

ningar från redovisningar och försöker att kontinuerligt uppdatera de skriftliga omdömena.

Resultaten från de nationella proven utgör ett underlag för lärarnas bedömning. Svårbedömda prov diskuteras i lärargruppen men det finns ingen uttalad rutin att rättningen av de nationella proven exempelvis ska ske gemensamt eller att man inte ska rätta sina egna elevers prov.

Individuella utvecklingsplaner

Alla lärare ska dokumentera skriftliga omdömen i alla ämnen i det digitala systemet som skolan börjat använda. Lärarna och rektorn hoppas att detta system ska bidra till en bättre kunskapsuppföljning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling.

I den dokumentation av som Skolinspektionen tagit del av saknades skriftliga omdömen i musik. Vid intervjuerna framkommer att de lärare som själva har ansvaret för undervisningen i ett ämne också gör sina bedömningar själva, medan de som har ett delat ansvar för undervisningen oftast gör sina bedömningar och skriver de skriftliga omdömena tillsammans.

Alla elever har en så kallad "*Målbok*" där de skriver ner de framåtsyftande mål som sätts upp vid utvecklingssamtalet. Ibland förekommer särskilda så kallade "IUP-lektioner" där eleverna arbetar med dessa mål. Någon lärare anger att man ser till att "*plocka in IUP-målen i elevens egna arbetsscheman.*"

De tre skolor som rektorn på Vena ansvarar för har ett visst, spontant samarbete kring planering och bedömning. Lärarna mejlar sina planeringar till varandra och det händer också att lärare skickar elevtexter för att diskutera bedömningar i svenska. På sikt ska alla pedagogiska planeringar läggas in i det digitala systemet.

På frågan om det finns skillnader i bedömningsarbetet mellan olika ämnen får Skolinspektionen olika svar. Rektorn har inte upplevt att det skiljer sig mellan ämnen. Någon lärare tycker att det är lättare i de samhälls- och naturorienterande ämnena, "*eftersom innehållet där är givet*". Bedömningen blir då att se om eleverna arbetat med och redovisat kunskaper om innehållet på ett bra sätt. Andra lärare menar att eftersom kunskapsbedömningen i de samhälls- och naturorienterande ämnen inte ska knytas till innehållet utan till kunskapskraven, blir det mer komplicerat att bedöma. Vidare uttrycker dessa lärare att det finns få stöd för bedömningen av dessa ämnen. Några lärare påtalar också att lärarens kunskaper och intresse för olika ämnen spelar roll för om man uppfattar att det är svårare eller lättare att bedöma ett visst ämne.

Ett dilemma vid bedömning som flertalet lärare ger uttryck för är att man gärna vill vara positiv, uppmuntra och berömma eleverna och att krav och bedöm-

ning då skulle kunna uppfattas som något negativt, särskilt av elever som har svårigheter eller inte så gott självförtroende.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver utveckla arbetet med att ge eleven förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och på vilka grunder de bedöms.

Lärarna behöver utveckla arbetet med att ge framåtsyftande återkoppling för att synliggöra lärandet för eleverna.

Skolan behöver också se till att undervisningens utformning och de former och möjligheter som eleverna ges att visa sina kunskaper tar sin utgångspunkt i kursplanernas kunskapskrav och i de förmågor som eleven ska utveckla i respektive ämne.

Lärarna använder de nationella ämnesproven som underlag för bedömning men behöver utarbeta rutiner för vilka andra gemensamma bedömningsunderlag för dokumentation som ska användas för att upprätta individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen.

Rektorn behöver ta ansvar för att skriftliga omdömen upprättas i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i så att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen fullt ut uppfyller skollagens krav.

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

När ett temaarbete är slut gör både eleverna och lärarna en skriftlig utvärdering enligt en gemensam blankett. Eleverna anger vad de lärt sig, vad som varit bra, svårt och vad som kan bli bättre. Lärarna anger vad som varit bra, svårt och vad som kan bli bättre, tidsanvändningen och kopplingen till skolans kvalitetsmål i matematik och svenska. För Skolinspektionen är det otydligt om och hur dessa utvärderingar påverkat undervisningen. Vid lärarintervjuerna framkommer enstaka exempel på att man utifrån utvärderingarna gjort förändringar. Dessa exempel gäller förändringar i organisation och arbetssätt. Exempelvis om man ska arbeta i mindre eller större grupper, eller om uppgifterna varit för lätta eller för svåra. I övrigt hänvisar lärarna till att de efter ett arbetsområde mest pratar med eleverna om det varit "roligt" eller "svårt". De lärare som involverar eleverna vid planeringen anser att det medför att eleverna har lättare att utvärdera undervisningen och då inte bara om det varit roligt.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver analysera i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av den egna undervisningen gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen.

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Lärarna uppmanar vårdnadshavarna att via det digitala systemet ta del av elevens skriftliga omdömen inför utvecklingssamtalet. I de individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår att den framåtsyftande delen fokuserar mycket på utvecklingen i matematik och svenska. De vårdnadshavare som Skolinspektionen mötte ansåg att det i de nya kursplanerna är tydligt vad eleven behöver utveckla, tydligare än förut. Resultaten på de nationella proven redovisas alltid för vårdnadshavarna.

Vidare anger vårdnadshavarna att den förgående individuella utvecklingsplanen tas upp och kopplas ihop med den nästa som skrivs vid utvecklingssamtalet.

Vårdnadshavarna kan få information om sina barns kunskapsutveckling på flera sätt. Dels via det digitala systemet där alla omdömen och alla pedagogiska planeringar så småningom ska finnas. Dels i skoldagboken som skickas hem varje vecka där vårdnadshavarna förutom praktiska saker ibland kan ta del av kommentarer kring kunskapsutveckling. En gång i månaden skickas "bildboken" hem med elevens och lärarens uppföljning av de arbeten eleven genomfört i bild.

För vårdnadshavare som inte har tillgång till dator erbjuder skolan tillgång till en dator på en avskild plats där man när som helst under skoldagen kan gå in och ta del av information. Vårdnadshavare kan också få information i pappersform.

Några lärare anger att de, för vårdnadshavare som önskar mer information, ser till att dokumentera och informera tättare och mer noggrant.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger vårdnadshavarna fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling.

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Det varierar mellan lärarna på vilka olika sätt eleverna ska få möjlighet att visa sina kunskaper. Någon har främst skriftliga redovisningar i form av arbetshäften eller prov, ibland kompletterat med muntliga redovisningar inför klassen. Hur mycket eleven engagerat sig och omfånget av det skrivna eller berättade är viktiga faktorer för dessa lärares bedömningar. Prov, läs- och stavningstest anges också som viktiga underlag.

Andra lärare för diskussion med eleverna kring hur de kan och vill redovisa sina kunskaper. Formerna för detta blir då mer varierade, exempelvis dramatiseringar, laborationer, serieteckningar, affischer som sätts upp på väggen, muntligt och skriftligt berättande. Dessa lärare anger också att man ger eleverna flera olika tillfällen att visa sina kunskaper.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolan behöver analysera vilka olika underlag som behöver användas för att bedömningen ska vara allsidig i syfte att ge eleverna möjlighet att visa sina kunskaper olika sätt.

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Vårdnadshavarna kan ta del av kursplanerna och kunskapskraven via det digitala systemet. Även de pedagogiska planeringarna läggs succesivt ut där. Hittills har lärarna ibland skickat hem dessa planeringar. Några vårdnadshavare anger att planeringarna för temaarbetena finns uppsatta i klassrummet och att man där kan läsa vad eleverna ska lära sig.

Lärarna anger vid intervjuerna att de går igenom olika ämnens kunskapskrav vid utvecklingssamtalet. Hittills har det mest rört sig om matematik och svenska men lärarna har visat vårdnadshavarna att det finns kunskapskrav i alla ämnen och de som önskat har fått dessa dokument utskrivna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger vårdnadshavarna information om att det finns kunskapskrav för alla ämnen.

Syfte och frågeställningar

Forskning och utvärderingar visar att många lärare upplever en osäkerhet kring hur elevernas kunskaper ska bedömas i de tidigare skolorna. Lärarna menar också att skolorna saknar ett gemensamt förhållningssätt och rutiner för dokumentation när det gäller att följa och bedöma elevers kunskapsutveckling. Lärarnas osäkerhet kan leda till att bedömningar och individuella utvecklingsplaner saknar koppling till kunskapskraven i de nationella kursplanerna.

Forskning visar att bedömning kan vara ett verktyg för att löpande stödja elevernas lärande och utveckling. Det handlar om att eleverna får möjlighet att fortlöpande visa de kunskaper som framgår av kunskapskraven i kursplanerna och att de förstår vilka grunder de bedöms utifrån, var de befinner sig i förhållande till kunskapskraven och hur de kan göra för att ytterligare utveckla sina kunskaper.

Syftet med projektet är att undersöka om de bedömningsunderlag lärarna använder och de bedömningar lärarna gör är relaterade till kunskapskraven i de nationella kursplanerna och i övrigt sker i enlighet med styrdokumentet. Detta mot bakgrund av att en ny läroplan för grundskolan, Lgr 11, införs under 2011. Granskningen syftar dessutom till att hitta goda exempel på hur lärare arbetar med bedömning för att främja lärande som en integrerad del i lärandeprocessen tillsammans med eleven.

De centrala frågeställningarna är:

- Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?
- Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

Metod och material

Granskningen inleds genom att inspektörerna innan skolbesöket tar del av olika dokument och gör en dokumentanalys. Rektorn har exempelvis svarat på en verksamhetsredogörelse och skickat in olika dokument skolan har i arbetet kring bedömning till inspektörerna inför skolbesöket.

Varje skolbesök består av intervju med rektor, lärare (både i grupp med 6–8 lärare i åk 1–3 och djupintervju med två lärare i åk 3), elever i åk 3 (i grupp med cirka 6 elever) och vårdnadshavare i åk 3 (i grupp med 6–8 personer). I de fall då den besökta skolan består av ett fåtal lärare och elever kan sammansättning-

en vid intervjuerna komma att anpassas till detta. Besöket avslutas med en återkoppling till rektor kring inspektörernas preliminära bedömningar.

Tabellen visar antalet intervjuade vid Vena skola:

Vena skola	Antal
Intervjuade elever	6
Intervjuade lärare	4
Intervjuade vårdnadshavare	4

Författnings- och forskningsstöd i Skolinspektionens kvalitetsgranskning Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3

Författningar

Lagar

- Skollagen (2010:800)

Förordningar

- Skolförordning (SFS 2011:185)
- Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Skolverkets föreskrifter

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Skolverkets allmänna råd

- Skolverkets allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16) (AR IUP)
- Skolverkets allmänna råd, Planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan (SKOLFS 2011:149) (AR Planering)

Forskningsstöd

- Skolverkets stödmaterial: Kunskapsbedömning i skolan – praxis, begrepp, problem och möjligheter
- Skolverkets kunskapsöversikt: Kunskapsbedömning – Vad, hur och varför?

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanernas kunskapskrav.

Inom detta område granskas följande:

- Rektor tar ansvar för att tillsammans med lärarna utveckla gemensamma rutiner och former för att planera undervisningen och för att bedöma och dokumentera elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav (2 kap. 9 § och 4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8, AR IUP, AR Planering).
- Rektorn skapar förutsättningar för att lärarna använder ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen (AR IUP).
- Rektorn skapar förutsättningar för en likvärdig bedömning inom skolenheten (1 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.8, AR Planering).

Författningsstöd

1 kap. 9 § skollagen

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 9 § skollagen

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Det pedagogiska arbetet vid en förskolenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

/.../ Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet/.../.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11 punkt 2.8

2.8 REKTORNS ANSVAR

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling
- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Elevers lärare bör

- informera elev och vårdnadshavare om vilka kunskaper och kunskapskvaliteter som ska bedömas

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Planering

Rektorn bör

- organisera verksamheten så att lärarna ges förutsättningar att planera undervisningen
- utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna

Kunskapsbedömning

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Dokumentation

Lärare bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger en grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektorn tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Inom detta område granskas följande:

- Rektorn använder skolans kunskapsresultat i kvalitetsarbetet genom att skapa förutsättningar för att lärarna tillsammans jämför och analyserar skolans kunskapsresultat och hur de förhåller sig till resultaten från de nationella proven och eventuellt annat bedömningsstöd (*AR Planering*).
- Rektorn följer tillsammans med lärarna upp och utvärderar de rutiner och former för bedömning och dokumentation som används så att de är ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete (*4 kap. 4-6 §§ skollagen, AR Planering*).

Författningsstöd

4 kap. 4-6 § skollagen

Enhetsnivå

4 § Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Dokumentation

6 § Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- tillsammans på skolenheten regelbundet analysera och diskutera hur olika elevprestationer bedöms i förhållande till kunskapskraven
- som stöd för bedömningen av elevernas kunskaper jämföra resultaten på de nationella ämnesproven med den egna dokumentationen och analysera skillnader och likheter i resultaten

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Uppföljning

Rektorn bör tillsammans med lärarna systematiskt och kontinuerligt

- följa upp formerna för utvärdering och bedömning av elevernas kunskaper
- följa upp och utvärdera de rutiner och former för dokumentation som används så att de är effektiva och ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna utgår vid planeringen av undervisningen från kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (*1 kap. 11 § skollagen och 9 kap. 1-2 §§ skolförordningen, AR Planering*).
- Lärarna identifierar och planerar hur eleverna ska visa sina kunskaper, vad i kunskapskraven som ska bedömas och när bedömningen ska ske (*AR Planering*).
- Lärarna planerar så att bedömningen systematiskt blir en integrerad del i undervisningen för att tillsammans med eleverna följa och stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete för att synliggöra lärandet för eleverna (*AR Planering*).

Författningsstöd**1 kap. 11 § skollagen**

För varje skolform och för fritidshemmet skall gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

9 kap. 1-2 §§ skolförordningen**Utbildningens innehåll och omfattning***Läroplan och kunskapskrav*

1 § För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen (2010:800). Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kunskapskrav.

2 § Kunskapskrav ska finnas för

- matematik, svenska och svenska som andraspråk samt gemensamt för samhällsorienterande ämnen och för naturorienterande ämnen i årskurs 3,
- samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6, och
- samtliga ämnen i årskurs 9.

Kunskapskraven i årskurs 3 och 6 anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen. Kunskapskraven i årskurs 9 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när ett ämne avslutas.

Lgr 11, 3 Kursplaner**Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan**Planering

Läraren bör vid planeringen av undervisningen

- tydliggöra vilka delar av ämnets syfte som undervisningen i det aktuella arbetsområdet ska inriktas mot och utifrån det avgöra hur det centrala innehållet ska kombineras och behandlas så att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven
- identifiera vilka delar av kunskapskraven som bedömningen ska utgå ifrån i det aktuella arbetsområdet och avgöra hur eleverna ska få visa sina kunskaper
- skapa förutsättningar för att följa och stödja elevernas kunskapsutveckling och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Läraren ger eleven förståelse för vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla i alla ämnen och på vilka grunder de bedöms (*Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling och ger kontinuerlig och framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla och hur detta ska ske så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen tillsammans med eleverna för att synliggöra lärandet (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7, AR Planering*).
- Lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen och använder aktuella bedömningsunderlag för att upprätta individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna analyserar regelbundet de kunskaper eleven har visat, gör helhetsbedömningar av dessa och jämför med kursplanernas kunskapskrav (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).
- Lärarna använder resultaten från nationella proven för att bedöma elevers kunskapsutveckling (*9 kap. 20-22 §§ skolförordningen*).
- Lärarna använder ändamålsenliga rutiner och former för dokumentation som främjar elevernas kunskapsutveckling och väl återspeglar deras kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (*AR IUP, AR Planering*).

Författningsstöd

10 kap. 13 § skollagen

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och (...)

9 kap. 20-22 §§ skolförordningen

Nationella ämnesprov

20 § Nationella ämnesprov ska användas i de ämnen och årskurser som anges i 21 § för att bedöma elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven och, i årskurs 9, även som stöd för betygssättning.

21 § Ämnesprov ska användas i

1. matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3, 6 och 9,
2. engelska i årskurs 6 och 9, och
3. biologi, fysik eller kemi i årskurs 9.

Ämnesprov som avses i första stycket 3 ska fördelas så att varje elev ska delta i prov i endast ett ämne och att antalet provdeltagare så långt som möjligt blir lika stort för varje ämnesprov.

22 § Ämnesprov ska genomföras i slutet av årskursen. Statens skolverk får dock meddela föreskrifter om att ämnesprov i årskurs 9 får genomföras vid en annan tidpunkt.

Skolverket får meddela närmare föreskrifter om ämnesprov.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

/.../

Mål

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna /.../.

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling

- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Genomförande

Läraren bör i sin ledning av undervisningen

- försäkra sig om att undervisningen leder mot de mål som konkretiseras i planeringen genom att anpassa undervisningen till varje enskild elevs behov av stöd och stimulans
- se till att eleverna förstår syftet med de aktiviteter som ska ske i undervisningen, vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla samt hur de ska få visa sina kunskaper
- kontinuerligt ge varje elev konstruktiv återkoppling på hennes eller hans kunskapsutveckling och tydliggöra vad som behöver utvecklas vidare

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- kontinuerligt analysera de kunskaper som eleven visat utifrån vad som behandlats i undervisningen, för att kunna göra helhetsbedömningar av kunskaperna och jämföra dessa med kunskapskraven
- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen
 - kommunicera med elever och vårdnadshavare vad som är syftet med undervisningen och hur den ska genomföras
- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna analyserar i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).

- Lärarna identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).
- Lärarna utvärderar i vilken mån bedömnings- och dokumentationsformerna som används är praktiska och ändamålsenliga (*AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg

RIKTLINJER

Läraren ska

utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Uppföljning

Läraren bör

- analysera i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen
- identifiera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen, samt
- utvärdera i vilken mån de bedömnings- och dokumentationsformer som används är ändamålsenliga

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
- genomföra, följa upp och utvärdera undervisningen

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (*3 kap. 4 §, 10 kap. 12 § skollagen, Lgr 11, 2.4 och 2.7*).

Författningsstöd

3 kap. 4 § skollagen

Eleven och elevens vårdnadshavare och vårdnadshavare för ett barn i förskolan ska fortlöpande informeras om elevens eller barnets utveckling.

10 kap. 12 § skollagen

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Lgr 11, 2.4 SKOLA OCH HEM

Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.

Läraren ska

- samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling, och
- hålla sig informerad om den enskilda elevens personliga situation och iaktta respekt för elevens integritet.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevens kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygsättning med elever och vårdnadshavare

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna använder ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper är allsidig och olika underlag används för att analysera kunskaperna så att eleverna ges goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

Riktlinjer

Läraren ska

/.../

- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger vårdnadshavarna information om kunskapskraven i alla ämnen som eleverna får undervisning i (*Lgr 11,1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.4., AR IUP*).

Författningsstöd

Lgr 11, 1, Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. /.../

Lgr 11, 2.4

Läraren ska

Samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling,

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Elevers lärare bör

- beskriva hur de nationella målen har konkretiserats i undervisningen

Den individuella utvecklingsplanens innehåll

De skriftliga omdömena bör

- utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera fortsatt lärande

Den framtätsyftande planeringen bör

- sammanfattande ange vilka kunskaper och förmågor eleven ska utveckla.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - kommunicera med elever och vårdnadshavare vad syftet är med undervisningen och hur den ska genomföras.